

Eser sözleşmeleri teslim yüklenicinin tamamladığı eseri sözleşmeyi ifa etmek niyeti ile iş sahibinin fiili hakimiyetine geçirmesi olarak tanımlanmaktadır Teslimi kanıtlama yükü somut olaydaki savunmaya göre taşeronlarda olmakla bu teslimin nasıl kanıtlaması gerektiği davanın çözüm noktasını oluşturmaktadır 1 Taşeronun (yüklenicinin) meydana getirdiği eseri teslim ettiği vakıasını, teslim, hukuki işlem değil, hukuki fiil olduğundan kural olarak her tür kanıtlarla bu arada tanıkla

dahi ispat edebilir

Öncelikle belirtmek gerekir ki teslim olgusunun saptanması yüklenicinin işin karşılığı olan bedel alacağının ne zaman muaccel olduğunun belirlenmesi, ayıptan sorumluluğa ilişkin zaman aşımı süresinin ne zaman başladığının tespiti hususları bakımından oldukça önemlidir

Eserin iş sahibi tarafından kabulünün açık (sarih) veya örtülü (zımni) olması mümkündür. TBK m. 47/1'de bu husus *Eserin açıkça veya örtülü olarak kabulünden sonra, yüklenici her türlü sorumluluktan kurtulur ancak, onun tarafından kasten gizlenen ve usulüne göre gözden geçirme sırasında fark edilemeyecek olan ayıplar için sorumluluğu devam eder* şeklinde hüküm altına alınmıştır

Kabul, iş sahibinin eserin sözleşmeye uygun olarak meydana getirildiğine dair irade açıklaması olarak tanımlanabilir. Bu yönüyle eserin teslim edilmiş olması eserin kabul edilmiş olduğu anlamına gelmeyecektir. Şayet teslim kabul olmaksızın gerçekleştirilmişse, yüklenicinin eseri sözleşmeye ne derece uyumlu olarak meydana getirdiği yargılama sürecinde bilirkişi marifetiyle incelenecektir. Bu durumda yüklenici eseri sözleşmeye uygun olarak meydana getirdiği oranda ücrete hak kazanacaktır.

Yargıtay kararlarında teslim, yüklenicinin tamamladığı eseri sözleşmeyi ifa etmek niyeti ile iş sahibinin fiili hakimiyetine geçirmesi olarak tanımlanmıştır. Görüleceği üzere tanımı oluşturan iki temel unsur bulunmaktadır: eserin tamamlanmış olması ve eserin iş sahibinin fiili hakimiyetine geçirilmesi. Eserin tamamlanmamış olması halinde veya tamamlanmış olsa dahi iş sahibinin fiili hakimiyet alanına dahil edilmemiş olması halinde teslimden söz edilemeyecektir. Bu noktada eserin yüklenici tarafından büyük oranda tamamlanmış olduğu durumlarda iş sahibinin işin tamamlanmadığı gerekçesiyle eserin teslim edilmemiş olduğunu ileri sürmesi

TMK m.2 dürüstlük kuralına aykırı hareket edilmesi anlamına gelebilecektir. Böyle bir durumda eser sahibinin bu iddiası hukuk düzenince koruma görmeyecektir.

Eserin teslim edilip edilmediğinin ispatı konusunda yüklenici ve iş sahibi aralarında yapacakları sözleşmeye ispatın hangi delillerle yapılacağı hususunda hüküm koyabilirler (delil sözleşmesi). Şayet taraflar arasındaki sözleşmede teslimin ispatına ilişkin böyle bir hüküm yer almıyorsa yüklenicinin eseri teslim ettiği hususu, kural olarak her tür delille (tanık dahil) ispat edilebilir. Teslim olgusunun her türlü delille ispat edilebilmesinin temelinde teslimin hukuki bir işlem değil, hukuki bir fiil olması yatmaktadır.

Doktrinde bazı yazarlar tarafından tesliminin ispatı bakımından eserin fiilen kullanılmaya başlamasının da bir ölçü olduğu belirtilmiştir. Eserin fiilen kullanılıyor olması özellikle yazılı delile veya tanık deliline dayanmanın mümkün olmadığı durumlarda teslimin gerçekleştiği noktasında delil teşkil edebilecektir.

“(...) Eser sözleşmelerinde teslim, yüklenicinin tamamladığı eseri sözleşmeyi ifa etmek niyeti ile iş sahibinin fiili hakimiyetine geçirmesi olarak tanımlanmaktadır. Teslimi kanıtlama yükü somut olaydaki savunmaya göre taşeronlarda olmakla, bu teslimin nasıl kanıtlaması gerektiği davanın çözüm noktasını oluşturmaktadır. Taşeronun (yüklenicinin) meydana getirdiği eseri teslim ettiği vakiasını, teslim, hukuki işlem değil, hukuki fiil olduğundan kural olarak her tür kanıtlama bu arada tanıkla dahi ispat edebilir. Bu açıklamalar ışığında somut olayda taraflarca işin bırakılması ya da durdurulmasından sonra taraflarca delil tespiti yoluyla yapılan imalâtların seviyesi belirlenmediğinden, dairemizin yerleşik içtihat ve uygulamalarında eser sözleşmesinin varlığı halinde taşeronların (yüklenicinin) gerçekleşip, teslim ettiği işler, her türlü delille ve bu arada tanık beyanıyla ispatlanabileceklerdir (...) (YARGITAY 15. HUKUK DAİRESİ E. 2020/1047 K. 2020/2622 T. 30.9.2020)